

פ:

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

(א) ויבנות לה בית
(ב) ויבנות לה בית
(ג) ויבנות לה בית
(ד) ויבנות לה בית
(ה) ויבנות לה בית
(ו) ויבנות לה בית
(ז) ויבנות לה בית
(ח) ויבנות לה בית
(ט) ויבנות לה בית
(י) ויבנות לה בית
(יא) ויבנות לה בית
(יב) ויבנות לה בית
(יג) ויבנות לה בית
(יד) ויבנות לה בית
(טו) ויבנות לה בית
(טז) ויבנות לה בית
(יז) ויבנות לה בית
(יח) ויבנות לה בית
(יט) ויבנות לה בית
(כ) ויבנות לה בית
(כא) ויבנות לה בית
(כב) ויבנות לה בית
(כג) ויבנות לה בית
(כד) ויבנות לה בית
(כה) ויבנות לה בית
(כו) ויבנות לה בית
(כז) ויבנות לה בית
(כח) ויבנות לה בית
(כט) ויבנות לה בית
(ל) ויבנות לה בית

משום רווח ציפא. שיכנס הפירות לבימו ויהא מוון הבית מנזר וייעצ
לה: לאו כפירוש אימאר. לא שמעה מרנא כהניא: סריא אמרסא.
שפוט מלוג היו ולא שמאמס לו כמנוחה: עייל לה מדא מנייהו.
לגרת נשית: אפאי. קמייחא לקמיה דרנא: מה לשמיה עשוי.
ואפילו נגנה לאחרת לשמיה: ולא
פיה. לעולם משום רווח ציפא אית
ליה לרנא תקנת פירות: והא קא
רווח. ציפא שאף עמה היא עושה
לרבי הבית: שמה תפסיק. השדה
שלא ירוש הלוקח וצלה ולקנינה
דקא סבר למחר נפקת מנאי שאין
הגוף עלי אצל בעל מלפא שמה תמות
היא כמיו וירש את גוף הקרקע
ומשנה לה: דמקרב למסא. דמזיא
ליה כל שמה אי מכסף לה: אי
נמי בעל ארס הוא. כלומר שנתן
ללוקח פירות ממונים: אי נמי וזו
וקא עבד וכו' עיסקא. שבעל
עושה סחורה כמעות שקיבל מן הלוקח
ומשמכר כן ואיכא רווח ציפא:
בתנאי' שנפלו לה נכסים. כשהיא
שומרת ינס: כמנוחה. כדמזיא
שהנכס לו ושמתן לו כמנוחה
וקיבל עליו אחריותו או ורשאי להוילאס:
וכנכסים הנכנסים והוילאס עמה.
הן נכסי מלוג שאין שמן אותם עשו
ולאו רשאי להוילאס אלא משמכסה
לרשותו כנכסין עמה וכשהיא יולאה
יואלץ עמה: כיון שפאי אומרים כו'.
צינונת פרק החולין קא מפרש מאי
שנא רישא כשהיא קיימת דלא פליגי
שאינו לו כה כהס ומאי שנא סיפא
כשמטה אמו כיון שיש יתלוקו יורשי הבעל
כהס ומפרש נמי' דדוקא נקט יתלוקו
יורשי הבעל ע"י יורשי האב כנכסי
מלוג אצל יורשי האב לא יתלוקו
(א) כמנוחה הבעל ואף על גב דנקט
רישא מה יעשו כמנוחה תנא
ושקא: וכו' אומרים נכסים. דלא
כדל כחוקין. ונכנס כמל כדק
מי שמת (דף קמח): מפרש כחוק מי
הס ומחוקין אי' כחוק יורשי הבעל
הואל אחריותו עליו או כחוק יורשי
האשה שהיו עליה: וכו' גרסי' אפסוסא
כחוק יורשי הבעל. מנה מאמיס
ומוספת רשיון לנא לה משל בעל
כחוק יורשי הבעל: ילקח כנסי
קרקע. לפי שמנוחה על נכסי
בעלה הראשון כדקמי לקמן לפיכך
נכסי המת אחריו למנוחה אלא
שהינס אוכל פירות אס מיינס אמה.
וקסר מוטללי שמשמנדי למנוחה.
מקום אפוס. דקסר כל מה שגדל
כרשמת המת אחריו למנוחה: ומכא
פירות המוכרין לקרקע שלו. כגמרא
מטללי למנוחה לא משמענדי אלא כו'
תפסה וממייס דבעל צעין תפסה כדלקמן כהכותב (דף סד.) וכו' נמי
דפליגי כנכסים דמאי שנא כנכסים מפירות תלושים: הרי הוא כנכסו.
מפרש נמי' כל נכסיו. שירש מאמיו: גרשה. ויבנות לאחר שבענה:
אין לה אלא כנוחה. אבל כל זמן שגרה היו כל הנכסים משמענדי
לה ואינו רשאי למכור: הרי הוא כלל הנשים. דתנן בפירקין לקמן (פט'):
הנגרש את אשתו והחזירה על מנת כנוחה הראשונה החזירה. ובגמרא'
האב יורשי אוחא. ומי שפא דפליגי וכו' עי' מ"ש שם כפסיקא איבעיא להו שומרת יבם שבתה מי קוברת יורשי
הבעל קברי לה דקא ירתי כנוחה או דלמא יורשי אב קברי לה דהא ירתי נכסים והיוצאים עמה. מי' ובגן שפלו לה
כשהיא שומרת יבם. אמר רב עמרם תא שפא דמזיא שומרת יבם שמהה היושיה כנוחה יבם יבם כקבורה.

נכסים בחוקתן. פ"ה דכי היכי דפליגי אמוראי כפרק מי שמת
(ב"ד דף קנח: וסא) כנפל הבית עליו ועל אשתו דקמי נמי
הא כנסים בחוקתן ואיכא למ"ד כחוקת יורשי הבעל לפי שהיו
באחריותו ואיכא למ"ד כחוקת יורשי האב לפי ששהו למאן
דלמחר שהיו בחוקת שניהם ויתלוקו הכי
נמי פליגי הכא ואין נראה לרבינו מס
אלא הכא מודו כולי עלמא שהס כחוקת
יורשי הבעל דהינס כבר היה ממוק
כנכסים קודם מיתהה משעת מיתה
אמיו שהיו יורש האין לה ילקח כנוחה
כלל עד שמחלוץ ונית שמאי נמי מודו
לגבי הלל כהא כדלמחר כחולין (ויבנות
דף נח. וסא) אצל כנפל הבית עליו
ועל אשתו ממוקין יורשי אב כנכסים
כמו יורשי הבעל דהללו נאין לירש
והללו נאין לירש שעדיין לא הוחזק
כנכסים לא זה ולא זה ולזה פליגי
התם כחוקת נמי ולנית שמאי יתלוקו
כל הנכסים אף כנכסי אן כדל
דהס קמי יתלוקו קמתה ולא קמי
יורשי הבעל ע"י יורשי האב כדקמי
הכא דמשמע דוקא כנכסי מלוג שנתן
יורשי האב עיקר מו ויתקדק כהחולין
ועוד דאי פליגי נמי הכא אס כן למאן
דלמחר כחוקת יורשי האשה מיקשי דאס
כן בית שמאי מוקמי נכסי אן כדל
כחוקת יורשי האשה עפי מנכסי מלוג
כנכסי מלוג קאמי דיתלוקו וכנכסי
אן כדל מודו לגבי הלל דהו כחוקת
יורשי האשה למאן דלמחר זה אינו
דכפרק קלמנה ציננות (דף סו.) משמע
כנכסי אן כדל כחוקת הבעל קיימי
עפי כדקמי התם דעבדי אן כדל
ואכלו כדומיה ולא עבדי מלוג וכן
כמה רבות ועוד למ"ד התם נמי
כחוקת יורשי הבעל הו עפי כחוקת
הבעל מנכסי מלוג כנכסי מלוג קאמי
דהו כחוקת יורשי האב והא דלא עריב
זמני נכסים עס הכנוחה כדי ליתן טעם
לכר כלומר כחוקת מי שפיו עד עמה
דהיינו הבעל אצל על הכנוחה לא
הולך כעל עבדי פשוט הוא דהו
כחוקת הבעל עפי מנכסי אן כדל
ועס ועו אנו צריכין נמי כן לומר התם
למ"ד כחוקת יורשי הבעל וכהחולין
הארכמי: יורשי הבעל קברי לה
דקא ירתי כנוחה. וא"ת לפירוש
הקונטרס האין יורשי הבעל אלא מנה
ומאמיס ולא דנויה והא אמרי' כפרק
עגרה (לעל דף מו): דקבורתה תחת
דנויהה מדלניו חייב לקבור ארוסתו
וי"ל דשומרת יבם הימא לרואה ליעול
קלת מנה ומאמיס כדמסקין דינס
כלחר דמי והו כאלו הכניסה לו
דנויה שהיתה כמנוחה על נכסי בעלה
ואתו העעוד היא מנכסת לו והרי
הוא כאלו נטלה והחזירה לו ולא דמיא
לשאר ארוסה דלא מנכסה ליה מדי ולפי זה אפילו צינמה מן
הכרוסין מיבעיא ליה: א"ר דלמא יורשי האב קברי לה דקא ירתי
נכסים הנכנסים והיוצאים עמה. לפי הקונטרס למאן דלמחר כחוקת
יורשי האשה הוה לו לממיר דקא ירתי נמי דנויהה אלא נישא לו
לאסוקי אפי' למאן דלמחר כחוקת יורשי הבעל ולא"ת מאי קא מבעיא
ליה והתניא לעיל קבורתה תחת כנוחה דהיינו דנויהה ולא נכסי
מלוג וי"ל דלאו דוקא נקט התם כמנוחה דה"ה נכסי מלוג אלא
דענין הוא שמה כמנוחה האשה לבעלה נכסי אן כדל מנכסי מלוג
ולפירוש הקונטרס נמי מנה ומאמיס דהא כדנויה דמי כדפירשו:
לחזרה

כא מ"י פכ"י מהלכות
למחר הבעל לה סמ
עשן מה שפירש א"ר ע"י
ס"ה ספ"י ע"י:
בא ב ג ד מ"י ס' הלכות כ
טור ספ"י ספ"י ח':
כב ה מ"י ס' הלכות ו' וי"ג
מהל' מהלכות ס' ס' ס'
סמ עשן נא ט"ה ס'
ס' ס' ק"ה ספ"י ח':
כג ו מ"י ס' ט"ה ס' ס'
ספ"י ח':
כד ו ה מ"י ס' הלכות י'
ט"ה ס' ס' ס' ס'
ספ"י ח':
כה ו מ"י ס' הלכות י' טור
ס' ס' ס' ס' ס'
כז ו מ"י ס' ט"ה ס' ס' ס'
ספ"י ח':
כח ל מ"י ס' הל' א' ו מ"י
ס' ס' מהלכות י"ט
הלכות א סמ ס' ט"ה ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ספ"י ח':

הנהגות מהר"ב
רשנבורג

וא"ש ד"ה כמנוחה וכו'
וישאלו לטולאס. עי' משנה
למך פכ"י מהלכות למחר
הלכות ט"ו:

תוספות ר"ד

אלא דין גמור הוא דאדעתא
דתיסק קמיי' לא רוציא
הוצאות כנסיה וילקח יושב
כמה הוציא ויטול אס הוצאה
כשעשו שבו: והיא איתתא
דנפלו לה ד' מאה זוזי כי
חזרו אלא מנא שפיקי' מאה
ואיתו: ד' מאה כדרי קאמי
איצטרך ליה וזא אפיק דר'
מנייהו אתי לקמיה דר'
א"ל מה שחזריה הוציא ומה
שאכל א"ל רבנן ר"ה
היבא רבאלי פירא אתי קרנא
אביל א"ל הויל הוציא ולא
אכל ישבע כמה הוציא ויטול
ד' דרוקא אבילת פירות
אבדו הכימים מה ששאל שאל
לא שואל בקון שלה:
איבעיא לה הבעל שהררי
אריסין מחתתי מהו. הו'
הרין כנסיה אשויא למנוחה
לשליש ולרביעי ונכסי ונרשה
משאל קמנא מהו שי' ששן.
הו לאריסין כפי ששן.
דאדעתא כדנא חותא איצטרך
בעל איצטרך להו כלהו דר'
דאדעתא דאדעתא נחיה ודאדעתא
לאריסין קמי' פירוש אדעתא
דאדעתא חתיה הוה מניסן
כי איצטרך בעל וכו' וכו' ומה
שקלי וכו' כי דנייה ומה
שהוציא הוציא משאי א"ר
כו'. ואם לא הוירין הבעל
דא היתה מוירינה לחתיה
חוקי' לה רבה בר רב סהן
כפי מהוירין לחתן כן הוה
כדיוו סאניה אריה לרביעיה
עשה שלא ברשות דשמי
ליה ירוש על התחנות. ה'
ליטור הצאה שיעור שבת
דאמר ר"י כפרק השואל
תבא א"ל בעל הליתנהו
ולא כלום. ומסקינהו
יבא איניש דטרס ומפסיד
יבא איניש בעל דטרס מאי
זוה עלה אריה ביהו דררי'
זוניה אוי' בעל אריה הוא
איצטרך ליה בעל איצטרך
יגיה. מי' דא"ל א' לא
חתיה אתון הוא הוה עבד
לא הוה שקיל מדי. השתא
ל' לא ידבינא ליכי מדי

הנהגות מהר"ב

(א) נמי רב פסי אמר שמיה
דרנא: (ב) סמ כמנה שמין
אודת כמה היא יפה
כפירות ימנה היא יפה:
(ג) ר"ה ד"ה כ"ה וי"י לא
יתלוקו ככחובו עם יורשי
הבעל ואפיני וי' מניה
ושקא:

מוסף רש"י

שומרת יבם. כמנוחה
והפסד יבם. כמו ורש"י ס' ס'
עניו זה לשון שמה ויבנות
לח' שפלו לה נכסים.
מלכות. וילקח דמתי שפלו
כשהיא שומרת יבם: וס'
וכנסיהו
והיוצאים עמה. הוה נכסי
מלוג שפיקן לה יבם קיים
וכשהיא נמנה ומנמן עמה
וכשהיא יולאה יולאן הבעל
ויתלוקו יורשי הבעל
עם יורשי האב דסקי
שפלו לה וזו חכה הינס תנאי'
ירמייה משפסן שבעל יורש
את אשתו וזו משפסן שפלו
אז אלו וזו כנפלה אלו
כמנוחה מרמיס וזו כחוקת
הבעל ולא פליגי כה רש"י
האב וס'. כמנוחה על הבעל
נכסי בעלה הראשון ולא
על של יבם. מאי טעמא
כדלמחר כחולין (לגל) אשה
הקט לו מן השמים וס' ס'.

תוספות ר"ד

בדין אומרים הנכסים אנו
זוהו כחוקתן (דבר מפורש
הנכסים כחוקתן כפי שפירשו
המורו' פי' כמנוחה כחוקת
יורשי הבעל והוא כל מה
שכתוב בה דהיינו מה
ומאמיס ויחוספת נכסיו צאן
ברזל הן כחוקת נדניהה
שהביאה שום נכסיה ובעל
קבלה עליו כשומא שאם
מתו מתו לו ואם החזירו
החזירו לו כל מה הן כחוקת
יורשי הבעל דהיינו היבם
שהוא מוחזק בהן שלא
ניתנה כחובה לנכסיה ממיס
והבעל הוא מוחזק בהן ויבם
במקום בעל קאי והלך
היבם יורש את בעל אבא
נכסי מלוג שאפי' חתיה הבעל
הגוף היא אריה כעשוי
נמי כחוקת יורשי האשה
אנו כפירייה אוחא. ואמרי'
כפרק החולין דלא פליגי כיון
וביה ואמרי' יתלוקו אלא
בכנסים מלוג רכינון דיקה הו'
כספס נשואין והללו כאימ
לירש והללו כאימ אריה
יתלוקו וכו' כפרק אוקימנן
אוקימננו ויבנות חוקת האשה
היינו יתלוקו הבעל ויורשיה
יורשי אוחא. אבל בכל מה
שכתוב בשטר כמנוחה מה
ומאמיס ויחוספת נכסיו צאן
ברזל מודים כיון לביה'
שכחוקת יורשי הבעל הם
שבעל הו' מוחזק בהן כחיו'
שלא ניתנה כחובה לנכות
ממיס והשתא נמי במיתת
בעל יבם יחוספת בעל קאי